

Dit betreft een artikel onder voorbehouden rechten op basis van de licentie Creative Commons *Auteurschap – Geen commercieel gebruik – Geen wijziging - 2.0 België (CC BY-NC-ND 2.0)*.

U mag:

- * dit artikel kopiëren, verspreiden en openbaar maken

Onder de volgende voorwaarden:

* **Auteurschap** — U moet de naam van de originele auteur vermelden op de wijze aangeduid door de auteur van het werk of door de rechthebbende die u de toestemming geeft (maar niet op een wijze die suggereert dat ze u steunen of het gebruik van de creatie goedkeuren).

* **Geen commercieel gebruik** — U mag deze creatie niet aanwenden voor commerciële doeleinden.

* **Geen wijziging** — U mag deze creatie niet wijzigen, veranderen of aanpassen.

Voor aanvragen tot verspreiding die niet onder deze voorwaarden vallen moet u mailen naar ajacquet@cdcs-cmdc.be

BICO-Info

Interview : Evelyne Huytebroeck

Mei 2010

Interview door : Amélie Jacquet

Uitgever : asbl cdcs-cmdc vzw

Évelyne Huytebroeck begint aan haar tweede legislatuur als GGC-minister voor de Bijstand aan Personen. Tijdens onze ontmoeting ondervroegen we haar over de lopende en komende dossiers in het kader van haar beleid: bijstand aan bejaarde personen, thuislozenzorg, bijstand personen met een handicap, armoedebestrijding, justitieel welzijnswerk, kwaliteit van de dienstverlening, enz. Ze heeft het ook over de toekomst van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en over de transversaliteit die ze nastreeft voor het geheel van haar bevoegdheden: Bijstand aan Personen met een Handicap voor de COCOF en Jongeren en Jeugdhulpverlening voor de Franse Gemeenschap.

Dit is uw tweede legislatuur als GGC-minister voor Bijstand aan Personen. Welke zijn de punten van continuïteit en de punten van vernieuwing?

Een eerste punt van continuïteit is de voortzetting van alles wat tijdens de vorige legislatuur voor ouderen gedaan werd opdat ze ‘waardig ouder worden in Brussel’. Verschillende symposia georganiseerd in 2006 legden de vinger op de noodzaak aan een gevarieerd hulpverleningsaanbod voor senioren. Het betreft echter ook het beantwoorden aan de normen door de rusthuizen, het behoud in de thuisomgeving, het geweld op ouderen, het ontwikkelen van nieuwe intergenerationale en multiculturele formules, enz. Een tweede punt van continuïteit: de hulpverlening aan gedetineerden en ex-gedetineerden, een beleid dat misschien al te vaak wordt vergeten, maar dat me na aan het hart ligt, des te meer omdat ik nu eveneens belast ben met de jeugdhulpverlening in de

Franse Gemeenschap. Enkele maanden geleden heb ik de gevangenis van Sint-Gillis bezocht. Ik denk dat de situatie op dat vlak hoogdringend is als we werk willen maken van de maatschappelijke re-integratie van deze gedetineerden. Er werden een strategisch plan opgesteld en werkgroepen opgericht. Er moet immers nagedacht worden over wat er moet gebeuren nadat de gedetineerden de gevangenis hebben verlaten, over hun opleiding, over gezondheid en verslaving in de gevangnissen. Ten derde moet de reflectie die binnen mijn kabinet werd aangegaan over de kwaliteit van de dienstverlening worden voortgezet en uitmonden in een wettekst. Tot slot, vierde punt van continuïteit: het beleid inzake hulpverlening aan personen met een handicap. Het meerjarenplan voor de financiering van voorzieningen werd goedgekeurd en voorziet in de creatie van 100 nieuwe plaatsen in dagcentra en tehuizen tegen 2015. Het project van de vzw Constellations is trouwens al uit de startblokken geschoten. Er moet eveneens gewerkt worden aan de diversifiëring van het aanbod voor personen met een handicap. Op dat vlak werd een proefproject inzake het persoonsgebonden assistentiebudget opgezet. Het project moet worden bestendigd maar kan niet worden uitgebreid gezien de budgettaire beperkingen.

Wat de punten van vernieuwing in deze legislatuur betreft, denk ik dat een herziening van de ordonnantie van 2002 betreffende de centra en diensten voor bijstand aan personen misschien interessant is. Deze ordonnantie moet in de eerste plaats worden aangepast en de noties participatie, preventie en pluraliteit moeten erin worden opgenomen. Ik zou ook een allesomvattende reflectie willen organiseren over het behoud in de thuisomgeving, in samenwerking met de sector en in het verlengde van het symposium dat vorig jaar werd gehouden. De diversifiëring van het aanbod op basis van de behoeften en de vraag vormt de groene draad in mijn beleid. Door het accent te leggen op het behoud in de thuisomgeving kan een wildgroei aan nieuwe voorzieningen worden vermeden, des te meer omdat we noch over de plaats, noch over de budgetten beschikken. Ten derde, de opvang in een huiselijke sfeer voor personen met een handicap en senioren moet worden ontwikkeld. Daartoe moet samengewerkt worden met het huisvestingsbeleid: er moeten gemeenschapswoningen worden gebouwd voor deze doelgroepen en in de projecten voor sociale woningen een aantal plaatsen voor hen worden voorbehouden. Gezien mijn verlangen om tot een inclusief beleid te komen, maar eveneens gezien het beperkte budget van de GGC is transversaliteit zeer belangrijk.

Kunt u al een balans opmaken van de eerste maanden van deze legislatuur?

Ja, hoewel we daar niet veel ruchtbaarheid aan hebben gegeven, hebben we vooruitgang geboekt in een aantal dossiers. Mevrouw Grouwels en ik hebben in de eerste plaats onze prioriteiten vastgelegd. Vervolgens zijn verschillende wetgevingen, waartoe in de vorige wetgeving het initiatief werd genomen, in werking getreden waaronder de nieuwe erkenningsnormen voor de onthaal- en opvangstructuren voor ouderen, de financiële bijdrage van personen met een handicap in de instellingen erkend door de GGC en de toegang van geleidehonden tot openbare plaatsen. Denkgroepen rond het beleid inzake de hulpverlening aan gedetineerden en ex-gedetineerden werden opgericht met het oog op de interministeriële conferentie van eind dit jaar. Op het vlak van de armoedebestrijding werd het protocolakkoord tussen het gewest en de drie gemeenschapscommissies verlengd en werd de algemene beleidsnota 2009-2014 opgesteld, die in mei aan de regering en de drie colleges wordt voorgelegd.

In het gewestelijk regeerakkoord wordt de afschaffing van de GGC en de overheveling van haar bevoegdheden en middelen naar het gewest voorgesteld. Denkt u er ook zo over?

Inderdaad! Ik zeg al lang dat de integratie van de GGC in het gewestbeleid het beste is wat haar kan overkomen, met dien verstande dat er niet wordt geraakt aan haar specifieke karakter. Daarvan blijven we af. Door deze transfer kan de GGC uit haar gebruikelijke begrotingsproblemen geraken.

Ik denk dat het bicommunautaire niveau op dit ogenblik vastzit in zijn begroting en zijn openbare functie. Vervolgens zullen de institutionele obstakels tussen beide machtsniveaus gedoemd zijn om te verdwijnen. Er worden nu transversaliteiten ontwikkeld tussen het gemeenschaps- en gewestbeleid. Bijvoorbeeld tussen tewerkstelling en de ‘entreprises de travail adapté’ of tussen het beleid inzake de hulpverlening aan ouderen of personen met een handicap en het huisvestingsbeleid. De integratie van de GGC in het Brussels Gewest zou deze banden versterken en zelfs nieuwe transversaliteiten met zich brengen.

In dat geval, wat met de COCOF en de VGC?

Dat is een andere kwestie. De integratie van de bicommunautaire sector die tweetalig is, biedt vrij weinig problemen. Op dit ogenblik in elk geval is er geen sprake van zo'n scenario voor de VGC of de COCOF. Nochtans was ik er altijd voorstander van dat bepaalde COCOF-materies toegekend worden aan het Brussels Gewest, wat trouwens ook verdedigd wordt door nagenoeg de volledige regering. Dit geldt ongetwijfeld voor het toerisme dat onder economie en tewerkstelling valt en de sportvoorzieningen. Vervolgens zou de beroepsopleiding door de overheveling naar het gewest dichter kunnen aansluiten op het tewerkstellingsbeleid. Tot slot vind ik het persoonlijk interessant om een denkoefening te maken rond de eventuele regionalisering van het welzijnsbeleid en het beleid inzake de hulpverlening aan personen met een handicap zodat er een einde komt aan de begrotingsproblemen van de COCOF.

U hebt bevoegdheden in de GGC maar ook in het gewest, de COCOF en de Franse Gemeenschap. Welke transversaliteiten zult u ontwikkelen tussen deze verschillende beleidsniveaus?

Dat zijn er heel wat! Volgens mij is dat, gezien de configuratie van het Belgische institutionele landschap, de enige manier om eruit te raken. Bovendien vind ik het fundamenteel essentieel belang dat we op vlak van het welzijnsbeleid een meervoudige en globale visie ontwikkelen. Ik ben bevoegd voor de hulpverlening aan personen met een handicap zowel in de COCOF als in de GGC. Het is dus vrij gemakkelijk om transversaliteiten in te voeren tussen beide materies. Ik heb ook de link willen leggen met het beleid ‘personen met een handicap’ en de reflectie willen opstarten omtrent ouder wordende personen met een handicap. Op het vlak van thuislozenzorg werden samenwerkingen aangegaan tussen de GGC, de COCOF en de VGC via het steunpunt La Strada. Ik vermeld eveneens de gezamenlijke financiering door de GGC en de COCOF van de coördinatie van de voedselhulp en de centrale inzameling van de gegevens van de centra voor bijstand aan personen en de ‘centres d'aide sociale globale’ door de Fédération des Centres de Service Social (FCSS). Voor de jeugdhulpverlening in de Franse Gemeenschap ben ik transversaliteiten aan het ontwikkelen met de GGC- en COCOF-sector voor hulpverlening aan personen met een handicap. Jongeren komen zeer vaak in voorzieningen voor personen met een handicap terecht, hoewel ze ressorteren onder de jeugdhulpverlening en vice versa. In deze sectoren is er vraag naar een protocolakkoord. In het raam van de toekomstige interministeriële conferentie welzijn en gezondheid zullen we moeten aantonen dat de bijstand aan personen in elk beleid aan bod moet komen of het nu tewerkstelling, beroepsopleiding, huisvesting, mobiliteit, enz. betreft.

Welke verwachtingen koestert u omtrent deze interministeriële conferentie?

De beslissing om deze interministeriële conferentie (IMC) te houden werd genomen toen er discussies aan de gang waren rond de verschillende meerderheidsakkoorden (gewest, GGC, COCOF en VGC) vanuit de vaststelling dat sommige thematieken in alle verklaringen werden aangetroffen: sociale cohesie, inclusie, armoedebestrijding, enz. Het doel van deze IMC bestaat erin de banden te verstevigen en zelfs tot meer overleg te komen tussen het gewest, de COCOF, de VGC, de GGC, maar ook de Franse en Vlaamse Gemeenschap. Tijdens de vorige legislatuur

klaagden heel wat sectoren over het gebrek aan samenwerking tussen de verschillende machtsniveaus en raden. Er worden dus protocolakkoorden gepland met betrekking tot armoedebestrijding, kinderen en jongeren en sociale cohesie. Werkgroepen binnen de interministeriële conferentie zullen de opdracht krijgen om zich over deze thema's te buigen. Binnen enkele jaren zou Brussel een demografische boom kennen: er zouden 170.000 inwoners bijkomen. We beschikken nog niet over voldoende – statistische en andere – gegevens over de behoeften die dit met zich brengt. We moeten er wel vandaag over nadenken. Ik stond er dus op dat het thema kinderen en jongeren in deze ICM aan bod komt.

2010 is het Europees jaar van de strijd tegen de armoede en sociale uitsluiting. Is dit een buitenkans voor de GGC?

Het is een buitenkans maar alleen als de GGC haar acties in een meer algemeen kader voert. Het heeft niet veel zin om op eigen houtje te handelen. De GGC moet haar initiatieven integreren in die van de andere niveaus met behoud van haar specifieke karakter. We stellen ons dus de volgende doelen: informatie verstrekken over de armoedeproblematiek, werken aan de visibiliteit van de acties van de OCMW's, uitbouwen van de coördinerende rol van het bicommunautaire niveau met betrekking tot een transversaal armoedebeleid. Naar aanleiding van de publicatie van het armoederapport wordt in november een rondetafelconferentie georganiseerd rond de thuisloosheid.

Op het vlak van armoedebestrijding zou het integraal plan, opgesteld door het gewest en de Colleges van de drie gemeenschapscommissies, binnenkort het daglicht zien. Wat is de stand van zaken?

Dit plan wordt in mei voorgelegd aan de regering en de drie colleges. Daarna wordt er gewerkt aan een gebudgetteerd actieplan. Deze twee luiken worden in oktober in het armoederapport bekendgemaakt.

Welke zijn de belangrijkste elementen ervan?

Er zijn er vier. Ten eerste, een gedeelde analyse van de context waarin het beleid tot stand komt. Ten tweede, de gedeelde belofte van de verschillende ministers dat ze ieder op hun bevoegdheidsdomein een gemeenschappelijk armoedebeleid voeren. Ten derde, drie hoofdlijnen die elkaar versterken: preventief beleid, breed beleid en participatief beleid. Tot slot gaat het vierde luik over de transversaliteiten, zowel tussen de machtsniveaus (inter-regering) als tussen de verschillende (intersectorale) materies.

Welke bevoegdheden moeten bij dit plan betrokken worden?

Zo veel mogelijk! Me dunkt dat het volledige gewestbeleid bij de armoedebestrijding betrokken is. Het hele beleid kan vanuit die invalshoek worden bekeken. Zelfs mobiliteit en openbare werken. Bij de creatie van openbare ruimtes, bij renovatie, bij het invoeren van het rekeningrijden moet rekening gehouden worden met de maatschappelijk meest kwetsbaren. We moeten ertoe komen dat elke minister via zijn materies betrokken wordt bij de problematiek.

Welke maatregelen uit de algemene beleidsnota voor thuislozenzorg (2007) krijgen onder deze legislatuur een concrete invulling?

Ik zal het eerst en vooral hebben over wat reeds werd uitgevoerd: de creatie van het steunpunt La Strada, de reorganisatie van het overlegcomité, het invoeren van de centrale registratie door La Strada en de financiering van de dagonthaalcentra. Drie punten moeten nog worden gerealiseerd. De erkenning en de structurele financiering van de dagonthaalcentra in de eerste plaats, waarvoor de wijziging van de ordonnantie van november 2002 en het besluit van 2004 noodzakelijk is. Vervolgens de oprichting van de vereniging, hoofdstuk XII, de openbare dienst voor sociale

urgentie. Er zijn debatten geweest op de conferentie van de OCMW's. Het wordt tijd dat op politiek niveau een tekst wordt voorgelegd. Ten derde moet de nadruk gelegd worden op preventie. Ik denk dan aan de nazorg voor gedetineerden die de gevangenis verlaten en aan het versterken van het justitieel welzijnswerk. De opleiding in de gevangenis is van fundamenteel belang voor de maatschappelijke re-integratie. Ik had trouwens onlangs een gesprek met minister De Clerck over de noodzaak om de nieuwe gevangenissen die hij wil bouwen te voorzien van geschikte ruimtes voor onderwijs en opleiding. Maar ik denk ook aan alles wat nog te doen staat in samenwerking met gezondheid, de versterking van de diensten voor schuldbemiddeling, de oprichting van consumentenscholen, de ontwikkeling van een beleid ter preventie van uithuiszetting, enz. Op het vlak van de jeugdhulpverlening tot slot is er nog heel wat werk aan de winkel zodra er problemen zijn binnen het gezin, nog voor het tot een misdrijf omschreven feit komt en tot de extreme situatie van opsluiting in een gesloten centrum.

U vermeldde de toekomstige invoering van een wetgeving met betrekking tot de kwaliteit van de diensten die bijstand aan personen verlenen. Kunt u daar iets meer over zeggen?

De bedoeling is dat zowel de dienstverlening voor de gebruikers als de werkomstandigheden voor het personeel verbeteren. De kwaliteit van het dienstenaanbod steunt op vier basisprincipes: non-discriminatie, participatie, respect voor de waardigheid van de persoon en evolutie van de structuur. Dankzij de toekomstige wetgeving kunnen gebruikers een klachtenprocedure instellen, krijgen de hulpverleners tijd voor vorming en kunnen de diensten zichzelf evalueren. We denken ook aan het invoeren van een kwaliteitslabel, dat de voorzieningen op vrijwillige basis kunnen krijgen. De naleving van bepaalde kwaliteitsregels in de wetgeving zou dus niet verplicht zijn. Ik verkies de creatie van een systeem zoals dat van het ecodynamische label voor het leefmilieu. Ik vind dat dit systeem goed werkt en een dynamiek op gang brengt in de sector.

Hoe zult u te werk gaan?

Op dit ogenblik is mijn kabinet bezig met een interne reflectie. Het eerste wat we moeten doen is er over debatteren met het kabinet Grouwels. Daarna moet de reflectie met de verschillende sectoren worden gevoerd.

De GGC zou een gebouw kopen, het bicommunautaire huis, waarin al haar verschillende platformen worden ondergebracht. Hoe staat het ermee?

Er bestaat een akkoord over de aankoop van het gebouw maar door enkele kabinetten wordt een technisch probleem op het vlak van de begroting ingeroepen. Het bedrag blijft echter beschikbaar in de thesaurie van de GGC, er werd niet aan geraakt.

Welk project verdedigt u voor dit huis?

De bedoeling is dat alle coördinatiestructuren opgezet door de GGCI een grotere visibiliteit krijgen, dat ze over een vitrine beschikken en een echte dienstverlening voor het publiek ontwikkelen. Het is eveneens belangrijk dat deze structuren elkaar kunnen ontmoeten en sommige van hun hulpbronnen kunnen delen. Tijdens de vorige legislatuur heb ik in Elsene het huis voor duurzame ontwikkeling opgericht met alle leefmilieuorganisaties. Ik zou het toekomstige bicommunautaire huis een beetje in die vorm willen laten evolueren. Zelfs bij een fusie van de GGC met het gewest blijft dit huis trouwens noodzakelijk.